

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetuse, tel. 475-91. Talitus, tel. 468-24

TALLINN, Toomkooli 13.

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIRREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson
Sektiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus
Sektiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 11

Tallinn, 14. märtsil 1939

V aastakäik

SISU:	Ik.	CONTENTS:	Page
PÕLLUMAJANDUS		AGRICULTURE	
Mesindus 1938. a.	194	Apiculture in 1938	194
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS		INDUSTRY AND TRADE	
Tööstusettevõtted ja tööloolu	195	Industrial Enterprises and Employment	195
Lähiuudiseid	200	Sundry Information	200
LAEVANDUS		SHIPPING	
Prahiturg	201	Freight Market	201
Laevade müügiturg veebruaris-märtsis	202	Sales of Ships in Febr. and March	202
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD		AGRICULTURAL MARKETS	
Võiturg	202	Butter Market	202
Juustuturg	203	Cheese Market	203
Peekoniturg	203	Bacon Market	203
Põllumajanduslik väljavedu	203	Exports of Agricultural Products	203
Tapaloomade ja lihaturg	204	Cattle and Meat Market	204
Toornahkade turg	204	Rawhide Market	204
Kanamunaturg	205	Egg Market	205
Piimaturg	205	Milk Market	205
Teraviljaturg	205	Grain Market	205
Kartuliturg	206	Potato Market	206
Kalaturg	206	Fish Market	206
INFORMATSIOONI OSA		INFORMATION PART	
Eesti Panga nädalaaruanne	207	Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return 207	
A.-S. G. Scheel & Ko, Panga bilanss 31. XII 38	208	Balance Sheet of G. Scheel & Co., Ltd. 31. XII 38	208
VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED		FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Poola majandus	209	Economic Conditions in Poland	209
Toornahkade ostuhinnad Lätis	211	Purchasing Prices of Raw Hides in Latvia	211
Läti kaubanduslõbirääkimised NSVL-ga	211	Latvian Trade Negotiations with U.S.S.R.	211
Läti lubjakiviieksporrt Rootsi	212	Export of Latvian Lime-Stone to Sweden	212
Läti osavõtt Leipzigi kevadmessist	212	Latvia Participating in Leipzig Spring Fair	212
Läti kütte- ja mootorõlide sissevedu	212	Latvian Imports of Fuel and Motor Oils	212
Läti ja Belgia-Luksemburgi lisakaubandusleppe kinnitamine	212	Ratification of Supplementary Trade Agreement Between Belgium and Luxembourg	212
Läti või väljaveo järjekindel tõus	212	Latvian Import Permits in Second Quarter of 1939	212
Sisseveo korraldamine Rootsis	212	Regulation of Imports from Sweden	212

PÖLLUMAJANDUS

MESINDUS 1938. A. — APICULTURE IN 1938.

Mesindus on viimasel aastakümnel kiirelt arenenud arvulise leviku suhtes. 1929. aastal oli mesiperede arv 48,0 tuh., järgmisel aastal ilmnis küll mesiperede arvu vähenemine ja neid arvestati 47,8 tuh. Sealt peale algas aga mesiperede arvu suurenemine, mis on kestnud kuni viimase aastani ja 1938. a. arvestati 103,9 tuh. mesiperet, seega on nende arv kümne aasta kestel enam kui kahekordistunud.

Mesiperede arvu suurenemine m. a. ilmes ühtlasemalt L.-Eestis, kuna P.-Eestis ja mujal paiguti suurenes, paiguti vähenes. Riigi-keskmiselt näitas mesiperede arv 1,8% suurenemist. Maade järgi oli mesiperede arvu suurenemine Harjumaal 12,0%, Valga- 9,0%, Võru- 5,0%, Tartu- ja Viru- 4,0% ja Pärnumaal 2,0%. Saaremaal jäi mesiperede arv e. a. tasemele, kuna Läänemaal langes 9,0%, Järva- ja Petseri- 5,0% ja Viljandimaal 4,9%. Absoluutselt oli mesiperede arv suurim Tartumaal — 15 430 ja väikseim Petserimaal — 3780.

Võrdleva ülevaate saamiseks mesilastepidamise tihedusest arvutasime mesiperede arvu pindalale. Mesiperede arvu tihedus oli suurim Valgamaal, kus km²-le tuleb maa keskmiselt 3,8 mesiperet. Mesiperesid oli km²-le Võrumaal 2,9, Tartu- 2,7, Viljandi- ja Pärnu- 2,4; Petseri- 2,3; Viru- ja Harju- 2,0; Saare- 1,9; Lääne- ja Järvamaal 1,7. Mesilastepidamine on levinud seega enam L.-Eestis, kus mesiperede arv pinnale on tunduvalt tihedam kui P.-Eestis. Meekogutoodang sõltub perede arvust ja keskmisest toodangust, viimane sõltub meekogumisaegseist ilmastikuoludest. Aastail, mil ilmastik meekogumisajal on soodus, on ka meetoodangud suured ja vastupidi. Viimase 10 aasta jooksul olid paremad meeaastad 1932 ja 1933. Üldiselt peab tähendama, et viimased aastad on meekogumiseks olnud eriti soodsad, kuna ilmastik kevadisel öitseaajal oli väga muutlik. Viimast 2—3-me aastat võib meekogumise suhtes pidada siiski keskmiseks. 1936. a. saadi mett keskmiselt pere kohta 6,7 kg ja 1937 — 6,5 kg, 1938. a.

— 6,2 kg. M. a. meesaak kannatas tublisti põua mõjustusel, kuna liiga kuivade ilmade tõttu meetaimed ei erista kiltlaldasel määral nektarit. Eriti ebasoodsaiks meekogumisel tuleb pidada kuivi tuuliseid ilmu.

Võrreldes m. a. meesaaki eelnenud 10 a. peab m. a. saaki pidama rahuldavaks, kuna madalaimaks aastakeskmiseks saagiks oli 4,9 kg 1935. a. ja kõrgeimaks — 7,8 kg 1933. a.

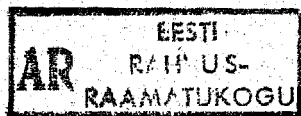
Maade järgi olid keskmised meetoodangud erinevad. Üldiselt võib tähendada, et Kesk- ja L.-Eestis on meesaak parem kui riigi-keskmiselt. Maakeskmiselt saadi kõrgeimat saaki Võrumaal 8,8 kg, Valga- 8,3 kg, Tartu- 7,2 kg, Viljandi- ja Järva- 7,0 kg, Lääne- 6,0 kg, Viru- 5,4, Harju- 5,1 kg, Petseri- 4,9 kg, Saare- 4,4 kg ja Pärnumaal — 4,0 kg. Viimaste aastate kestel on Võrumaa sammunud meetoodangute suuruselt juba peagu püsivalt esirinnas.

Meetoodang 1938. a.

Honey Output 1938.

	Mesiperede arv	Keskmine saak kg.	Kokku kv.
	Hives	Average kg.	Total quint.
Viru	14 350	5,4	775
Järva	5 080	7,0	355
Harju	11 200	5,1	571
Lääne	8 130	6,0	488
Saare	5 650	4,4	249
Pärnu	12 460	4,0	498
Viljandi	9 410	7,0	659
Tartu	15 430	7,2	1 111
Valga	5 710	8,3	474
Võru	11 840	8,8	998
Petseri	3 780	4,0	185
Linnades	1 400	6,2	87
Kokku riigis	108 940	6,2	6 450

Sõltuvalt mesiperede arvust ja keskmisest meetoodangu kõrgusest pere kohta kujunes meesaak suurimaks Tartumaal — 1111 kv, sellele järgnesid Võru- 998 kv-ga ja Virumaa — 775 kv-ga. Mesiperede arv oli väikseim Petserimaal, seetõttu kujunes ka meekogusaak madalaimaks seal — 185 kv, kui mitte arvestada linnades asuvaid mesiperesid. Mee kogutoodang oli viimase 10 a. jooksul suurim 1937. a. — 6627 kv, m. a. too-

dang jäi pisut väiksema keskmise toodangu tõttu väiksemaks kui e. a., olgugi et mesiperede koguarv näitas suurenemist. Mee-kogutoodang oli kümneaastaku algul tunduvalt madalam kui lõpul; 1929. a. oli mee kogutoodang 3120 kv; väikseim viimase 10 a. jooksul oli mee kogutoodang 1931. a. — 2651 kv.

Mett tarvitatakse peamiselt siseturul, kuna väliskaubanduses ei etenda ta väljaga sisseveokaubana nimetamisväärt osa. Ositades m. a. meetoodangu elanike arvuga saame keskmise tarvituse elaniku kohta, mis oli 1938. a. 0,58 kg e. a. 0,44 kg vastu. Mesi ei oma ka siseturul eriti suurt liikumist, kuna tarvitus on lokaliseerunud tootmispaikade lähemasse ümbrusse. Kaugemaile turgudele läheb peamiselt suurimais

mesilais toodetud mesi. Meeturustamine teostub peamiselt meesaagihooaegadel. Suuremal määral on mett liikumas L.-Eesti kui P.-Eesti linnade turgudel, arvatud välja Tallinn, kui suurim meetarvituskeskus oma suure elanikkonnaga.

Meehind on tavaliselt L.-Eestis odavam kui P.-Eestis, kuid see vahe ei ole siiski kuigi silmatorkav. Hooajati tõuseb meehind ka L.-Eesti linnade turgudel kõrgele ja on sageli kallimgi kui P.-Eesti linnades. Mesi on hinnas odavam meevõtmishooajal — suvel ja tõuseb alates sügisest kevadeni, sest tavaliseks nähtuseks on, et mett müüakse kohe, kui teda tarudest võetakse välja. Talvel ja kevadel jääb meejuurdevool turule väikeseks, mis põhjustabki hindade tõusu sellal.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

TÖÖSTUSETTEVÕTTED JA TÖÖLOLU.

INDUSTRIAL ENTERPRISES AND EMPLOYMENT.

Tööstustegevus oli k. a. jaan. kokkuvõtte järgi küllaltki elav. Ettevõtete ja töötajate arv, arvatud kaasa ehituse alal arvestatud ettevõtted, näitavad tõusu. Suuremat aktiivsuse tõusu võis konstateerida just neil aladel, kus m. a. teisel poolel oli märgata nõrgenemist, nimelt tekstiil-, puu- ning kehakatte ja pudukaubatööstuses. Peale selle suurendas tublisti töäjõudude arvu kaks suuremat klaasivabrikut. Üks neist suurendas tööliste arvu pärast ajulist seisakut remondi tõttu. K. a. 1. veebr. oli suurtööstuses (20 ja enam töölisega ettevõtteid) tegevaid ettevõtteid 409 eelmise kuu 406 vastu ning kesktööstuses (5—19 töölisega ettevõtteid) 1055 eelmise kuu 1052 vastu.

Töömaht kujunes suur- ja kesktööstuses võrreldes eelmise kuu ja eelmiste aastate sama ajaga järgnevalt:

Töötajate arv tööstuses 1. II 39.

	Suurtööstus	Kesktööstus	Kokku
1. II 1939	47 059	9 590	56 649
1. I 1939	45 863	9 367	55 230
1. II 1938	45 868	8 368	54 236
1. II 1937	41 600	8 378	50 478
1. II 1936	24 495	4 754	29 249
1. II. 1929	31 189	5 259	36 448

Suurenemine 1. II 39.

Võrreldes	Suurtööstus	Kesktööstus	Kokku
1. I 1939	1 196	223	1 419
1. II 1938	1 191	1 222	2 413
1. II 1937	5 459	712	6 171
1. II 1936	22 584	4 836	27 400
1. II 1929	15 870	4 381	20 201

Ülaltoodust selgub, et suur- ja kesktööstuses kasutatava inimtööjõu maht suurenes k. a. jaan. võrreldes eelmise kuuga 1419 ja m. a. sama ajaga 2413 töötaja võrra, kuna varemaste aastate sama ajaga võrreldes on suurenemine veelgi ulatuslikum.

Murdude ja kaevanduste rühmas tegeles 1. II k. a. suur- ja kesktööstuses 4780 töötajat, mis on suurem eelmisest kuust 12 töötajat ehk 0,3% ja m. a. samast ajast — 80 töötajat ehk 1,7%. Töömaht suurenes õlikivikaevandusis 0,1% ja kivi- ning päemurdudes — 12,4%, kuid vähenes turbatööstuses 1,5% võrreldes eelmise kuuga. Võrreldes 1938. a. sama kuu seisuga on suurenemine turbatööstuses 20 töötajat ehk 3,1% ja õlikivikaevandusis — 65 töötajat ehk 1,7%, kuna kivi- ja päemurrud näitavad vähenemist 3,1%.

Väljavaated edasiseks tegevuseks selle tööstusharu suurtööstusettevõtete endi hinnangu järgi on 94% rahuldavad (% tööliste arvu alusel) ja 6% hooaegselt nõrgad. 1938. a. okt. hinnang oli 1% head, 93% rahuldavad ja 6% nõrgad.

Mineraalide töötlemise alal oli 1. II k. a. suur- ja kesktööstuses 2641 töötajat, seega rohkem eelmise kuu seisust 517 töötajat ehk 24,3% ja m. a. samast kuust 563 töötajat ehk 27,1%. Tsemendi-, lubja- ja kipsitööstuses suurennes töömaht 38 töötajat ehk 4,8% ning klaasitööstuses — 551 töötajat ehk 95,3%, kuna savi- ja keraamikatööstuses vähenes tööjõu arv 72 töötajat ehk 10,3% võrreldes eelmise kuuga. Kuid võrreldes m. a. sama aja seisuga suurennes töötajate arv tsemendi-, lubja- ja kipsitööstuses 141 töötajat ehk 20,4%, savi- ja keraamikatööstuses — 17 töötajat ehk 2,8% ning klaasitööstuses — 405 töötajat ehk 55,9%.

Selle tööstusharu suurtööstusettevõtted hindavad väljavaateid edasiseks töötamiseks 71% rahuldavaiks ja 29% nõrgiks. Võrdlemisi suures ulatuses nõrga konjunktuuri peamiseks põhjuseks on tellimuste kitsenemine ühes suuremas klaasivabrikus ja portselankauba nõudmise vähenemine. M. a. okt. hinnang oli 66% rahuldavad ja 34% nõrgad, kuna m. a. jaan. hinnati väljavaateid 8% häiks, 87% rahuldavaiks ja 5% nõrgiks.

Metallitööstuses töötas 1. II k. a. suur- ja kesktööstuses 7776 töötajat, mis on suurem eelmisest kuust 39 töötajat ehk 0,5% ja m. a. samast ajast 76 töötajat ehk 1%. Töömahu suurenemine toimus kõigis selle tööstusharu erialades peale elektriaparaatide- ja mitmesuguste metallesemete valmistamise ala, kus tööjõu arv vähenes 31 töötajat ehk 2,6% ja 22 töötajat ehk 2,5%. Masinaehituses suurennes töömaht 16 töötajat ehk 0,7%, laevatööstuses 8 töötajat ehk 1,2%, raudtee- ja trammitöökodades — 0,3% ning mehaanika- ja lukusepatöökodades 60 töötajat ehk 8% võrreldes eelmise kuuga. 1938. a. sama kuuga võrreldes suurenes töömaht raudtee- ja trammitöökodades 72 töötajat ehk 4,9%, elektriaparaatide valmistamise alal — 230 töötajat ehk 24,3% ja mehaanika- ning lukusepatöökodades — 154 töötajat ehk 23,6%

ning on vähenenud masinaehituse alal 308 töötajat ehk 11,3%, laevaehituse alal — 1,1% ja mitmesuguste metallesemete valmistamise alal — 80 töötajat ehk 8,6%.

Metallitöösturid hindavad väljavaateid edasiseks töötamiseks 6% häiks, 87% — rahuldavaiks ja 7% — nõrkadeks. 1938. a. okt. hinnang on vastavalt 3%, 93% ja 4%. Aasta tagasi oli see hinnang 4% head, 92% rahuldavad ja 4% nõrgad. Raadiotehased vähendasid hooaja möödumise tõttu tööliste arvu ja lühendasid tööaega.

Keemiätööstuses tegeles 1. II k. a. 3250 töötajat, mis on suurem eelmise kuu seisust 36 töötajat ehk 1,1% ja m. a. samast ajast 276 töötajat ehk 9,3%. Töötajate arvu suurenemine toimus kõigis selle tööstusharu erialades. Võrreldes eelmise kuu ja m. a. sama aja seisuga suurenes tööjõu arv tuletikutööstuses 3,1% ja 1%, kummitööstuses — 0,4% ja 2,5%, seebi- ja küünlätööstuses — 4% ja 32,9%, õlikivitööstuses — 0,7% ja 15,7% ja mitmesuguste keemiateainete tööstuses 1,3%, kuna m. a. sama ajaga võrreldes vähenes seal töömaht 2,8%.

Väljavaated edasiseks tegevuseks on ses tööstusharus 100%-lt rahuldavad. 1938. aasta okt. hinnang oli 98% rahuldavad ja 2% nõrgad, kuna m. a. jaanuaris oli hinnang 100% rahuldavad.

Nahatööstuses suurenes tööjõu arv k. a. jaan. võrreldes eelmise kuu ja m. a. sama aja seisuga vastavalt 1,1% ja 3,2%. Toornahatööstuses vähenes töömaht 1,2%, kuid nahkesemete valmistamise alal suurenes 17 töötajat ehk 12,8% võrreldes eelmise kuuga. 1938. a. sama kuu seisuga võrreldes on suurenemine mõlemal alal vastavalt 4,6% ja 4,2%.

Nahatöösturid hindavad väljavaateid edasiseks töötamiseks 95% rahuldavaiks ja 5% — nõrkadeks, samasugune hinnang oli ka m. a. okt. 1938. a. jaan. hindasid nahatöösturid edasise töötamise väljavaateid 55% rahuldavaiks ja 45% — nõrkadeks.

Tekstiiltööstuses tegeles 1. II k. a. suur- ja kesktööstuses 12 931 töötajat, seega rohkem eelmisest kuust 286 töötajat ehk 2,3% ja 1938. a. sama kuu seisust 267 töötajat ehk 2,1%. Jaanuaris suurenes töötajate arv puurvillatööstuses 131 töötajat ehk 2,9%, villatööstuses — 113

Tööloolu ja tööliste teenistus tööstuses — *Employment and Earnings in Industry.*

	Töötajate arv <i>Number of Workers</i>				Tunniteenus suur- ja kesktööstustes jaanuaris 1939. <i>Hourly Earnings in Large-scale Ind. in January, 1939</i>					
	1. II 1939		+	Jaanuaris 1939 In January, 1939	Senti tunnis <i>Sents per Hour</i>		Indeksid (eelmise aasta vastav kuu · 100) <i>Indexes (Corresponding Month of Previous Year · 100)</i>			
	Suurtööstus <i>Large-scale Industry</i>	Suur- ja kesktöös- tus <i>Large-scale and Middle-sized Industry</i>					Teenistuse nimesväärtus <i>Nominal Earnings</i>		Reaalteenistus <i>Real Earnings</i>	
			M.	N.	M.	F.	M.	N.		
I Murrud ja kaevandused — <i>Mines and quarries . . .</i>	4 695	4 780	+	12	45,3	25,7	108	99	105	98
II Mineraalide töötlemine — <i>Mineral working industry .</i>	2 223	2 641	+	517	40,2	21,2	112	104	111	103
III Metallitööstus — <i>Engineering industry</i>	6 433	7 776	+	39	45,1	27,1	105	103	104	107
IV Keemiatööst. — <i>Chemical ind.</i>	2 911	3 250	+	38	33,0	27,3	101	105	100	104
V Nahatööstus — <i>Leather ind.</i>	589	798	+	9	33,0	23,2	103	103	107	108
VI Tekstiilitööstus — <i>Textile ind.</i>	12 231	12 931	+	236	35,9	23,0	105	103	104	107
VII Puutööstus — <i>Woodworking industry</i>	3 645	4 713	+	369	41,3	26,9	101	98	100	97
VIII Paberitööstus — <i>Paper ind.</i>	2 773	2 386	—	61	39,6	26,9	101	105	100	104
IX Polügraafiatööstus — <i>Poly- graphic industry . . .</i>	1 632	2 136	+	8	49,4	31,8	98	95	97	94
X Toit-, maitseain. ja jookide ts. — <i>Foodstuff, stimul. and beverage industry</i>	3 317	6 340	+	5	38,0	21,3	99	98	98	97
XI Kehakatte- ja pudukaupade ts. — <i>Clothing a. dry-goods ind.</i>	1 743	2 662	+	155	44,2	25,2	107	103	106	107
XII Ehitustööst. — <i>Building ind.</i>	3 178	3 663	+	61	39,0	21,5	100	107	99	106
XIII Elektri jaamad ning gaasi- ja vesivarustus — <i>Electric power plants, gas and water works</i>	1 063	1 145	—	9	49,6	32,7	103	104	102	103
XIV Puhastustööstus — <i>Sanitat- ion industry . . .</i>	126	423	—	8	39,8	23,1	106	105	105	104
Kokku — <i>Total . . .</i>	47 059	56 649	+	1 419	41,4	26,7	104	105	103	104

töötajat ehk 4,4%, linatööstuses — 0,7%, köie-, nõori- ning niiditööstuses — 2,6%, apretuur- ning värvimistööstuses — 0,3% ja kunstsiidriide- ja pudukaupadetööstuses — 0,7% võrreldes eelmise kuuga. Võrreldes m. a. sama kuu töötajate arvuga on suurenemine puuvillatööstuses 402 töötajat ehk 9,4%, villatööstuses — 98 töötajat ehk 3,8% ja köie-, nõori- ning niiditööstuses — 4,9%, kuna vähenemine toimus samal ajal linatööstuses 4,5%, apretuur- ja värvimistööstuses — 1,8% ja kunstsiidriide- ning pudukaupadetööstuses 5%. Kuigi tekstiilitööstuse töömaht näitab mitmendat kuud tõusu, kannatas osa selle tööstusharu vabrikuid välismaiste tellimuste puuduse all, töötades lühendatud tööajaga.

Selle tööstusharu suurtööstusettevõtted hindavad väljavaateid edasiseks töötamiseks 5% häiks, 66% — rahuldavaiks, 17% — nõrkadeks ja 12% väga halbadeks. M. a. okt. ja aasta tagasi jaan. oli see hinnang vast-

tavalt 5% ja 2% head, 81% ja 58% — rahuldavad ning 14% ja 40% — nõrgad.

Puutööstuses töötas 1. II k. a. suur- ja kesktööstuses 4 713 töötajat, mis on kõrgem eelmisest kuust 369 töötajat ehk 8,5% ning m. a. sama aja seisust 22 töötajat ehk 0,5%. Saeveskites tõusis töötajate arv 338 töötajat ehk 25,4% ja muude puuesemete valmistamise alal — 2,7%, kuna töömahu kitsendamist võis märkida mööbli- ja vineeritööstuses 1,4% võrreldes eelmise kuu töötajate arvuga. Võrreldes m. a. sama ajaga on suurenemine saeveskite alal 209 töötajat ehk 12,3%, kuna tagasihinnang toimus mööbli- ja vineeritööstuses 6,9% ja muude puuesemete valmistamise alal — 3,5%.

Väljavaateid edasiseks töötamiseks hindavad puutööstusettevõtted 2% häiks, 84% — rahuldavaiks ja 14% — nõrkadeks. M. a. okt. hinnang oli 1% head, 70% — rahuldavad ja 29% — nõrgad, kuna aasta tagasi see oli vastavalt 1%, 87% ja 12%.

Paberitööstuses oli k. a. 1. II suur- ja kesktööstuses 2886 töötajat, mis on madalam eelmise kuu seisust 61 töötajat ehk 2,1%, kuid suurem m. a. sama aja seisust 328 töötajat ehk 12,8%. Tselluloosi ja puumassi valmistamise alal vähenes töömaht 59 töötajat ehk 2,4% ja pabereseemete valmistamise alal — 0,5% võrreldes eelmise kuu seisuga. 1938. a. sama kuu seisuga võrreldes on meil aladel töötajate suurenemine vastavalt 310 töötajat ehk 14,5% ja 18 töötajat ehk 4,3%.

Selle tööstusharu edasise töötamise hinnang on 59% rahuldavad ja 41% nõrgad. 1938. a. sama kuu hinnang oli 10% head, 53% — rahuldavad ja 37% — nõrgad ja aasta tagasi 83% rahuldavad ning 17% nõrgad. Võrreldes neid hinnanguid ilmneb paberitööstuses tunduv konjunktuuriiline nõrgenemistendents, mis on tingitud raskusist tselluloosi- ja puumassi turustamisel.

Polügraafiatööstuses suurenes töömaht võrreldes eelmise kuuga 0,4% ja m. a. sama aja seisuga 7%. Selle tööstusharu ettevõtteid kinnitavad aktiivsuse püsimist väljavaadete hinnanguga edasiseks töötamiseks, millised on 100%-lt rahuldavad. M. a. okt. hinnang oli samuti 100%-lt rahuldav, kuid aasta tagasi oli see hinnang 96% rahuldavad ja 4% — nõrgad.

Toit-, maitseainete- ja jookide tööstuses ulatus töötajate arv 1. II k. a. suur- ja kesktööstuses 6840, mis on kõrgem eelmise kuu seisust 0,1% ja m. a. samast kuust 11,9%. Selle tööstusharu erialadest esinevad töömahu suurenemisega võrreldes eelmise kuu ja m. a. sama kuu seisuga šokolaadi- ja kompvokitööstus 1,9% ja 14,2%, tapamajad — 0,6% ja 12,7%, piiritusvabrikud — 2,9% ja 0,7%, limnase- ja õllevabrikud — 13,5% ja 23%, karastavate jookide tööstus — 16,4% ja 88,6% ning tubakatööstus — 0,6% ja 2,1%. Võrreldes eelmise kuuga võis tagasiminekut märkida jahutööstuses 2,9%, leivatööstuses — 2,8%, konservitööstuses — 6,2%, piimatööstuses — 0,2%, toiduõlide- ja rasvatööstuses — 1%, kartulijahu- ja siirupitööstuses — 34% ning veini- ja likööri- vabrikuis — 8,3%. Võrreldes m. a. sama ajaga suurenes töötajate arv jahuveskites

10,5%, leivatööstuses — 11,6%, konservitööstuses — 33,9%, piimatööstuses — 11,9%, toiduõlide- ja rasvatööstuses — 10,2% ning veini- ja likööri- vabrikuis 5,6%. Samal ajal toimus töötajate vähenemine möödunud suve vähese kartulisaaagi tõttu kartulijahu- ja siirupitööstuses 25,6%.

Selle tööstusharu väljavaated edasiseks tegevuseks on 1% head, 74% — rahuldavad ja 25% — nõrgad. 1938. a. okt. hinnang oli 1% head, 90% — rahuldavad ja 9% — nõrgad, kuna aasta tagasi see oli vastavalt 1%, 91% ja 8%.

Kehakatte- ja pudukaupade tööstuses tõusis töötajate arv 1. II k. a. suur- ja kesktööstuses 2662, mis on kõrgem eelmise kuu seisust 155 töötajat ehk 6,2% ja m. a. samast ajast 109 töötajat ehk 4,3%. Riievalmistamise alal vähenes töömaht võrreldes eelmise kuu ja m. a. sama aja seisuga vastavalt 1,2% ja 4,4%. Samal ajal suurenes töötajate arv jalanõudetööstuses 18,2% ja 12,7% ning moe- ja pudukaupade tööstuses — 1,4% ja 5,5%.

Väljavaadete töötamiseks hindavad selle tööstusharu ettevõtteid 90% rahuldavaks ja 10% nõrkadeks, kuna m. a. okt. hinnang oli vastavalt 76% ja 24%. Aasta tagasi oli see hinnang 82% rahuldavad, 11% — nõrgad ja 7% — väga halvad.

Ehitustööstuses tegeles koos riigitööstusettevõtte a/s. „Ehitaja“ ja Teedeministeeriumi Ehitusosakonna töötajatega 1. II k. a. suur- ja kesktööstuses 3663 töötajat, seega 61 töötajat ehk 1,7% rohkem kui kuu tagasi. Võrreldes 1938. a. sama ajaga on vähenemine 315 töötajat ehk 7,9%. Võrreldes eelmise kuu ja m. a. sama aja töömahu seisuga on töötajate arv vähenenud hoonete ehitamise alal 31 töötajat ehk 1,5% ja 631 töötajat ehk 23,3%, kuna välisehituste alal on töötajate arv suurenenud vastavalt 92 töötajat ehk 6,1% ja 316 töötajat ehk 24,8%.

Elektrijaamades ning gaasi- ja vesivarustise alal langes töötajate arv 1. II k. a. 1145, mis on madalam eelmise kuu seisust 0,8%, kuid kõrgem m. a. sama kuu seisust 6,3%. Elektrijaamades nõrgenes töömaht jaan. võrreldes eelmise

kuuga 0,8%, kuid ületas m. a. sama aja seisuga 9,1%. See ala rahuldab suures osas tarbijaskonna põhisiva nõudmisega tarbeid ning seetõttu on väljavaated töötamiseks rahuldavad.

Puhastustööstuses töötas 1. II k. a. suur- ja kesktööstuses 428 töötajat, seega vähem eelmisest kuust 1,8%, kuid rohkem 1938. a. sama kuu seisust 12,3%. Ettevõtted hindavad väljavaateid edasiseks töötamiseks 100%-lt rahuldavaks.

Tööliste töötundide üldarv suur- ja kesktööstuses (1000):

	Suurtööstus	Kesktööstus	Kokku
1939. a. jaan.	7 482	1 430	8 912
1938. a. dets.	7 337	1 464	8 801
1938. a. jaan.	7 056	1 234	8 290
1937. a. jaan.	6 838	1 255	7 593
1936. a. jaan.	5 586	1 184	6 720

Suurenemine või vähenemine 1939. a. jaan. ($\pm\%$):

Võrreldes	Suurtööstus	Kesktööstus	Kokku
1938. a. dets.	+ 2,0	- 2,3	+ 1,8
1938. a. jaan.	+ 6,0	+15,9	+ 7,5
1937. a. jaan.	+18,0	+13,9	+17,4
1936. a. jaan.	+33,9	+26,1	+32,6

Vaatamata tööliste arvu tõusule ei tõusnud inimtööjõu efektiivne töömaht tööliste töötundide üldarvu jaanuaris rööbiti tööliste arvu tõusuga. Selle peamiseks põhjuseks oli osalt lühendatud tööajaga töötamine, remontide ja inventuuride tegemine, mis puhul mõned ettevõtted töötasid kuus pool ja veelgi vähem kalendritööpäevi.

Tööliste keskmine tööpäevapikkus oli k. a. jaan. suurtööstuses meestöölisil 8,15 ja naistöolisil — 7,93 tundi ning kesktööstuses meestel — 7,86 ja naistel — 7,91 tundi, kuna eelmise kuu keskmine tööpäevapikkus oli vastavalt suurtööstuses 8,20 ja 7,91 ning kesktööstuses — 7,81 ja 7,96 tundi. Seega lühenes jaan. tööpäev suurtööstuses meestel 0,6%, kuna see naistel pikenes 0,3%.

M. a. dets. makstud lisatasude tõttu vähenes palgasumma jaan. s. a. 379 tuh. kr. ehk 8,6%, kuid võrreldes m. a. jaanuariga

võime konstateerida 433 tuh. kr. ehk 12,1% tõusu.

Palga üldsumma suur- ja kesktööstuses (1000 kr.):

	Töölisel	Administratsioon	Kokku
1939. a. jaan.	3 160	861	4 021
1938. a. dets.	3 947	1 053	4 400
1938. a. jaan.	2 823	760	3 583
1937. a. jaan.	2 370	636	3 006
1936. a. jaan.	2 041	559	2 600

Suurenemine või vähenemine 1939. a. jaan. ($\pm\%$):

Võrreldes	Töölisel	Administratsioon	Kokku
1938. a. dets.	- 5,6	-18,2	- 8,6
1938. a. jaan.	+11,7	+13,3	+12,1
1937. a. jaan.	+33,3	+35,4	+33,8
1936. a. jaan.	+54,8	+54,0	+54,7

K. a. jaan. oli tööstustööliste keskmine tunniteenistus suurtööstuses meestöölisil 41,4 ja naistöolisil — 26,7 s. ning kesktööstuses meestel 34,3 s. ja naistel — 23,0 s., kuna see m. a. dets. oli vastavalt suurtööstuses 44,7 s. ja 28,3 s. ning kesktööstuses — 36,9 s. ja 24,1 s. Võrreldes eelmise kuuga langes tööliste tunniteenistus jaan. suurtööstuses meestel 7,4% ja naistel 5,7% ning kesktööstuses meestel 7% ja naistel — 4,6%. Tunniteenistuse langus seletub m. a. dets. makstud pühade lisatasude ja osalt võib-olla jõuluks erakordselt väljamakstud täikitöötasudega. Võrreldes 1938. a. jaan. on keskmine tunniteenistus tõusnud suurtööstuses meestöölisil 3,5% ja naistöolisil — 4,7% ning kesktööstuses meestel — 7,5% ja naistel — 9,5%.

Reaalteenistus (teenistuse ostujõud võrreldes 1938. a. sama ajaga on tõusnud suurtööstuses meestel 3% ja naistel — 4%.

Tööõnnetusi oli k. a. jaan. 833, sellest suurtööstuses 824 ja kesktööstuses — 59. Seega tuleb ühe milj. töötunni kohta suurtööstuses 110,1 ja kesktööstuses — 41,3 ning keskmiselt — 99,1 tööõnnetust. Suhteliselt tõusis tööõnnetuste sagedus k. a. jaan. võrreldes 1938. a. jaan. keskmiselt 8,2%, sellest suurtööstuses — 5,9% ja kesktööstuses 55,3%, kuna võrreldes 1937. a. sama ajaga oleks see suurenemine vastavalt 21,3%, 23,9% ja kesktööstuses vähenemine 7,8%.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa kinnitatud projekti ja kirjelduse kohaselt:

■ Põhja Paberi ja Puupapivabrikute A/ü-le, Tallinnas, Tartu m. 86 asuvas ning ümberkorraldatud paberi- ja puupapivabrikus uues kollerkivide-hoones töötamiseks. Jõuandjaks el.-mootor 15 HJ.

■ New Consolidated Gold Fields, Ltd. Eesti Osakonnale asutada Tartus Aida 16, 18 tuleohtlike vedelike ladu, õigusega, hoida maapealses rauapaagis kuni 17 000 kg raskeõli.

■ A/S. „Kemaks'ile“ asutada Tallinnas S. Tartu m. 105 „Eesti Dvigatel'i maa-alal, hoones nr. 20, kampoli, vedelvaigu, rasvhapete ja vaiguõlide rafineerimistööstus. Ettevõttes töötab 15 töölisi.

■ Kirjastustih. „Nool'ile“ Tallinnas, Kreutzvaldi 2 asutatud trükitööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab kuni 25 töölisi. Jõuandjaks 3 el.-mootorit 3,75 HJ. Trükitakse raamatuid, ajakirju ja teisi trükiseid.

■ P. Jänes'ele, Tartus, Tiigi 61 asuva ning ümberkorraldatava veskimasinatetööstuse ja jahuveski ehitamiseks ning korraldamiseks. Ettevõttes töötab 12 töölisi. Jõuandjaks diiselmootor 116 HJ. Valmistatakse ja parandatakse veskimasinaid ning jahvatatakse teravilja.

■ Riigimõisade Valitsusele Audru riigimõisas, Pärnumaal, asuvas ning ümberkorraldatud piiritustehases töötamiseks. Ettevõttes töötab 4 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 15 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

■ Mehaanilisele jalanõudetööstusele „Olympia'le“, Tallinnas Liivalaia 59, asuva ning ümberkorraldatava mehaanilise jalanõudetööstuse korraldamiseks ning sisseadmiseks. Ettevõttes töötab 25 töölisi. Jõuandjaks 5 el.-mootorit 6 HJ. Valmistatakse meeste- ja naistejalanõusid.

■ Äntu Kartuliühisusele, Äntu asunduses, Väike-Maarjas, Virumaal, asuva ning ümberkorraldatava piiritustehase korraldamiseks ja sisseadmiseks. Ettevõttes töötab 5 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 15 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

■ R. Veber'ile, Tallinnas, Lutheri 48 asuva ning ümberkorraldatava „Ultra“-nimelise port-

selanitööstuse korraldamiseks ja sisseadmiseks. Ettevõttes töötab kuni 25 töölisi. Jõuandjaks 5 el.-mootorit 11,6 HJ. Valmistatakse ja dekoreeritakse esemeid portselanist ja fajansist.

■ Seli Kartuliühingule, Seli asunduses, Harjumaal, asuva ning ümberkorraldatava piiritustehase korraldamiseks ja sisseadmiseks. Ettevõttes töötab 6 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 15 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

■ Hageri-Rabivere kartuliühingule, Rabivere asunduses, Harjumaal asuva ning ümberkorraldatava piiritustehase korraldamiseks ja sisseadmiseks. Ettevõttes töötab 5 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 8 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

■ Päriveri veski omanikule J. Hansen'ile, Are vallas, Pärnumaal asuva ning ümberkorraldatava jahu- ja villaveski korraldamiseks ja sisseadmiseks. Ettevõttes töötab 7 töölisi. Jõuandjaks vesiturbiin 35 HJ. ja pungaasimootor 75 HJ. Valmistatakse püüli-, leiva- ja loomajahu, kruupe ja manna, kraasitakse lamavilla ning kedratatakse ja korrutatakse lõnga.

■ Narva Kalevi Manufaktuuri O/Ü-le, Narvas asuvas kalevivabrikus uue lõngalao ehitamiseks ja korraldamiseks.

■ Eesti Semnevilja Ühisusele, Jõgeva vallas, Tartumaal asuva ning ümberkorraldatava Jõgeva piiritustehase korraldamiseks ja sisseadmiseks. Ettevõttes töötab 5 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 12 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

■ Kioma kartuliühisusele, Kioma asunduses, Võrumaal asuva ning ümberkorraldatava piiritustehase korraldamiseks ja sisseadmiseks. Ettevõttes töötab 5 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 10 HJ. Toodetakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

■ A/S-le „Volta Tehased“, Tallinnas Soo 27 asuvas ning ümberkorraldatud elektri- ja üldmasinate ehituse tööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 153 töölisi. Jõuandjaks 173 el.-mootorit 440 HJ. Valmistatakse elektrimootoreid, transformaatoreid, mitmesuguseid elektriaparaate, ventilaatoreid ja pumpi vedelike jaoks.

LAEVANDUS

PRAHITURG. — FREIGHT MARKET.

Prahiturg märtsi algusest kuni 12. III oli endiselt nõrk, laevade pakkumise ülekaaluga. Veohinnad endiselt madalad.

Viljaveoturul oli tegevus kõigil turudel väga tagasihoidlik. Nagu selgub kokkuvõtteist, on ülemere viljavedu Euroopasse k. a. veelgi madalam kui m. a. Kuni 2. III veeti Euroopasse kokku 15,5 milj. qr. vilja 1938. a. sama aja 17,8 milj. qr. vastu. Seejuures langes vedu Argentiinast 4,5 milj. qr.-lt 3,7 milj. qr.-le ja Austraaliast — 2,6 milj.-lt 1,2 milj.-le. Need nähtused nõrgendasid veelgi prahiturgu. Teatavaid lootusi andis viljaveo elavnemiseks kuuludus Hispaaniasse üle 200 000 tn. vilja sisseveoks Argentiinast, kuid see tehing ei olnud veel lõplikult selgunud ning vedu läheb nähtavasti eelistatud lippudele. L.-Ameerika vähesed prahtimised olid kas miin.-hinnaga või 2/6—3/6 alla, viimased olevat sõlmitud väljaspool lepet seisvate laevade poolt. P.-Ameerikast tehti mõned üksikud veod, makstes g-sadamaist miin.-hinda 3/6 per qr. Austraaliast oli mõni üksik tehing miin.-hinnaga. Musta mere Vene sadamaist Inglisse maksti 11/3—10/6 Inglisse ja 13/6 Norra.

Teisel ookeaniveoturudel maksti: suhkruveol Kuubast Inglisse 15/6, villi L.-Aafrikast Inglisse 15/6, riis Saigon/Kontinent 26/6.

Vahemere basseini vedudel oli koguni vaikne puuvillaseemnete vedu, maksti 10/6 Aleksandriast Hulli. Maakide veol oli märgata teatavat elavust, kuid hinnad ei suutnud kõveneda laevade pakkumise tõttu. Sõlmiti: 7000 tn. Algires (Cardiff 7/3; 7000 tn. Bona) Birkenhead 8/—; 5500 tn. La Goulette-Workington 8/3; 3000 tn. Huelva/Garston 9/6.

Esparto rohu eest pakuti 19/—20/— Inglisse ja mullapähkleist Saloumist/Kont. 22/—.

Süteveol oli tegevus tagasihoidlik ja hinnad endiselt madalad. Pisut kõvenesid veod L.-Ameerikasse, kuhu Inglisest maksti 10/6 ja Poolast 14/—. Teased süteprahid olid:

Bristoli kanal — Aleksandria	6/—
" " — L.-Itaalia	5/9 — 6/—
" " — Algires	6/9 — 7/—
" " — B. Aires	10/6 — 10/9
Inglise ida rand — Taani	4/0 — 4/6
" " — Balti meri	4/6 — 5/6
Danzig — Aleksandria	8/8
" — Rootsi/Taani	4/8 — 4/6

Laevade punkrisüte hinnad on nüüd enam-vähem stabiliseerunud ning on üksikute sadamate kohta järgmised arvestades fob:

Koht	Sort	Hind
Danzig, Gdynia	Ül.-Sileesia	16/— 15/—
Malmö, Kopenhaagen	Ül.-Sileesia, Šoti	22/6 — 23/—
Newcastle	Best Bunker C.	19/— — 19/6
Hull	B.S.Y wash. steam	19/6 — 20/—
Šoti sadamad	Navig. U.S. best	18/6 — 17/6
Cardiff	Good through	20/— 21/—
London	Durham U.S.	28/6
Holland	Westphal. U.S.	20/— — 21/—
Belgia sadamad	"	21/— — 21/6
Gibraltar	Welsh	28/—
Port Said	"	33/—
Madeira	"	31/—

Metsaveoturul on rohkesti pakkumisi maaklereilt fow-le, kuid pakutavad hinnad on kas 1937. a. miinum või isegi kuni 2/— alla, mis laevu ei võiks huvitada arvestades kulude tõusu. Üldiselt näib, et 1939. a. tuleb võrdlemisi elav metsaveosesoon, kuna ladud on tarvitajail mail välkesed. Kuna metsakvootet vähendati, näitavad hinnad väikest tõusu. Seetõttu on väljavaated metsaveoks optimistlikud ning ei ole mõtet laevu madalate prahtidega siduda kaugemale ette. On saanud teatavaiks järgmised prahtimised:

DBB 925 std. Ulsaborg — W. Hartlepööl	35/— 15./VI
" 500 " " — Inverness	35/— "
" 560 " Kotka — Wisbeach	35/— "
" 260 " Trångsund — Penryn	47/6 "

Ajalepinguturul oli tegevus ka vaikne. NSVL sõlmis lisaks eelmisele, makstes: 3250 dw. tn laevast £ 750 5—6 kuud; 2900 dw. tn laevast £ 730.—. Süteveoks pa-

kuti 2200 tn laevast £ 550:— 12 kuule. Suured 6000—8000 tn. aurikud sõlmiti 3/6—3/9 per dw. tn.

„Loyds List'i“ prahiindeks veebr. kuu eest oli:

	(1928=100)	±%o/o
Euroopa	82,1	-0,4
P.-Ameerika	95,7	-1,2
L.-Ameerika	87,8	+5,4
I.-India, Aafrika	90,0	+0,4
Vaik. Ook., Austr.	80,2	-2,6
Üldindeks		+0,3

LAEVADE MÜÜGITURG VEEBRUARIS-MÄRTSIS.

SALES OF SHIPS IN FEBR. AND MARCH.

Laevade müügiturg veebruaris—märtsis oli võrdlemisi elav. Pakkumisi laevade müügiks on väga rohkesti, nende hulgas palju vanemaid kreeka laevu 6000—9000 tn dw. Ostutehingud olid veebruaris võrdlemisi tagasihoidlikud, kuna hinnad, milliseid küsitakse laevadest, näisid kõrgeina. Märtsi algusest on Londoni ja Inglise/Skandinaavia müügiturul tegevus elavnenu, kuid hinnad ei ole vähenenud, vaid on märgata isegi teatavad kõvenemistendentsi. Müügid toimuvad peamiselt sõiduks, kuna lammutamiseks oli õige napilt tehinguid. Lammutamiseks müügil on hind kõikunud 32/—35/— per br. reg. tn tramplaevade eest.

Toome järgnevalt mõned viimase aja müügid sõiduks:

Nimi	Kande- jõud	Ehitus- aasta	Survey	Kuhu	Hind
A/l. „Lapland“	9 200 tn.	1920	N 1, 36	Kreeka	£ 30 500
A/l. „Heraclides“	11 090 tn.	1916	N 2, 38	Kreeka	£ 24 000
A/l. „Marietta Nomicos“	8 350 tn.	1919		Kreeka	£ 24 000
A/l. „P. Th. Coumantaros“	9 200 tn.	1912	N 3, 38	Kreeka	£ 17 000
A/l. „Pegasos“	2 500 tn.	1915	N 2, 36	Jugosl.	£ 10 000
A/l. „Bastant“	2 800 tn.	1912		Soome	£ 15 250
A/l. „Ergeli“	4 950 tn.	1905	N 1, 36	Jugosl.	£ 9 000
A/l. „Pileot“	6 230 tn.	1913	N 1, 36	Eesti	£ 18 500
A/l. „Assuan“	578 tn.	1920	N 1, 36	Inglise	£ 4 000
M/pl. „Veenus“ (Eesti)	Ca 550 tn.	1919	19 35	Rootsi	Ca £ 3 000

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VOITURG. — BUTTER MARKET.

Võiturul võis m. n. panna tähele seisundi nõrgenemist. Võiturul on hindade nõrgenemine märtsis päris järjekindel aasta-aastalt ja sõltub piimatoodangute suurenemisest ning suuremast võikokkutulekust suurturgudele. Taani võitoodangu suurenemist kalkuleeritakse 3% võrreldes e. n-ga. Sõltuvalt pakumise ja toodangute suurenemisest näitasid noteeringud nõrgenemist. Nõnda noteeriti m. n. Manchesteris Taani võihinnaks 141—144 š cwt (144—147 š) (e. n. noteering sulgudes). Eesti — 123—125 š (126—128) Läti — 123—125 š (126—128), Soome — 127—129 š (130—132). Rootsi 128—130 š (131—133) ja Uus Meremaa 119—122 š cwt.

Taani noteering Kopenhaagenis langes e. n. 2.58 kr-lt 2.54 kr.-le 100 kg. Sõltuvalt

hindade langusest välisturgudel langes ka Tallinnas võihind esmaspäeval noteerimisel 13. III e. n. 1.75 kr-lt 1.71 kr.-le kg franko saatejaam, arvates või eest, mis tuli sisse 6. III—12. III s. a.

Tendents Tallinnas selgusetu.

Sisemaa-linnade turgudel maksus või m. n. lõpul s. kg.

	Lauavõi	Kõõgivõi
Tallinnas	205	180—200
Tartus	210—215	150—163
Narvas	205—210	175—190
Rakveres	200—210	175—180
Paides	210	170
Viljandis	205	170—175
Pärnus	205—210	170—185
Valgas	215	175
Kuressaares	170—180	125—140

JUUSTUTURG. — CHEESE MARKET.

Juustuturu seisund on üldiselt rahuldav. Inglise näitas juustu sissevedu suurenemist ja oli jaanuaris 35% suurem kui 1938. a. Hindades võis märgata veebr. lõpul väikest langust.

Saksa juustuturg on endiselt kindel ja hulгимüügi hinnad on noteeritud endised. Toodang näitab tõusu. P.-Am. Ühendriiges valitses veebr. samuti võrdlemisi kindel seisund. Sisemaise juustu hinnad on jäänud endisiks ja ka importjuustule on küllalt hea nõudmine.

Tallinnas noteeriti 13. III eksportjuustule, mis on vanem kui 120 päeva, järgmised hinnad:

Šveitsi juust hinnati:	Juusturatta raskus:	
	80 kg. ja üle	alla 80 kg.
12 A palli	120 s. kg.	110 s. kg.
12 B "	117 " "	107 " "
11 A "	118 " "	108 " "
11 B "	115 " "	105 " "
10 ABC palli	106 " "	106 " "

Siseturujuustuhinnaks noteeriti šveitsi juust 85—125 s. kg. edami juust 95—105 s. kg., backsteini juust 95—105 s. kg. ja tilsiti juust 105—115 s. kg.

Konservjuust noteeriti rasvasisalduse järgi: juust, mille kuivaines on 35% rasva — 100—110 s. kg., 45% — 120—160 s. kg. ja 50% rasvasisaldusega juustu hinnaks 150 s. kg.

Ühes riikliku juurdemaksuga saavad juustutööstused eksporditava šveitsi juustu eest järgmist hinda:

Šveitsi juust hinnati:	Juusturatta raskus:	
	80 kg. ja üle	alla 80 kg.
12 A palli	160 s. kg.	150 s. kg.
12 B "	147 " "	137 " "
11 A "	148 " "	138 " "
11 B "	135 " "	125 " "

Turutendents on kindel.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul on seisund muutuseta. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering Londonis jäi endiselt 92 š tsn. Kuid teise sordi hind kõvenes 1 š tsn-lt. Võrreldes m. a-ga on praegune peekonihind siiski veel 1 š madalam. Ent kuna on lähenemas parem peekonitarvitushooaeg, on loota väikest kõvenemist turul lähenevate nädalate jooksul.

K. n. maksavad ühistapamajad endiselt järgmisi hindu:

Tapakaalud	1. sort	2. sort	3. sort	4. sort
60 —72 kg.	90	85	79	Sise-
55,5—59 "	85	81	75	turu-
72,2—75 "	85	81	75	hinnad
75,5—80 "	81	77	74	

ja elussigade eest:

90—120 kg. raskused	61 s. eluskaalu-kg.
121—160 " " "	67 " " "
üle 160 " " "	61 " " "

P.-Am. Ühendriiges jätkub sigade arvu suurenemine. K. a. esimese jaanuari seisuhinnatakse 49 milj. seale 44 milj. sea vastu 1938. a. ehk 42 milj. sea vastu 1937. a. Kuid sigade arv on siiski veel tunduvalt madalam rekordseisust 1932. a., mil sigade seisuhinna-

ti 62 milj-le. Käsikäes sigade arvu suurenemisega näitab ka sealiha väljavedu P.-Am. Ühendriigesse taas tõusu ning sissevedu langust, nagu tõendavad järgmised arvud:

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas		1939. a.	1938. a.	1937. a.
	6./III	27./II	1./I	1./I	1./I
	12./III	5./III	kuni	kuni	kuni
	1939	1939	12./III	13./III	14./III
VOI (tonni)					
<i>Butter (tons)</i>	77,2	266,9	1628,3	1627,9	1452,7
Sellest:					
Saksa	75,5	51,7	716,3	617,9	637,5
Inglise	—	206,5	885,8	1005,5	639,8
MUNAD					
(tuh. tk.) —					
<i>Eggs (1000)</i>	—	460	935	147,6	—
Sellest:					
Inglise	—	460	935	147,6	—
Saksa	—	—	—	—	—
PEEKON					
(tonni) —					
<i>Bacon (tons)</i>	64,2	44,4	437,4	380,0	417,5
LINA (tonni)					
<i>Flax (tons)</i>	155,7	448,7	2572,2	1883,0	2284,1
Sellest:					
Inglise	—	217,0	1315,2	869,7	763,2
Belgiase	—	—	50,7	—	110,2
Soome	23,0	7,6	90,9	70,8	127,0
Saksa	132,5	209,8	638,6	4,9	622,8
Prantsuse	—	—	172,3	241,4	491,8

Sealiha väljavedu milj. lbs-des.

1938	1937	1933.—38. a. keskm.
95,6	69,2	102,5

Sealiha sissevedu milj. lbs-des.

1938	1937	1933.—38. a. keskm.
52,3	74,8	26,3

Taanis hinnatakse sigade arvu 11. veebruariks 2 719 000 seale 2 571 000 sea vastu

m. a. samal ajal. Seega on sigade arv Taanis suurenenud 148 000 sea võrra ehk 6%. Kuid imetajate emiste arv on tõusnud koguni 28%. Kuid sigade arvuline suurenemine ei avalda mõju turule varem kui aasta teisest poolest:

Arvatavad müüdatapmised Taanis.

10. II — 23. III	79 960 siga
24. III — 4. V	71 375 "
5. V — 29. VI	65 660 "
1. VII — 17. VIII	74 060 "

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tapaloomade ja lihaturul oli m. n. veiste pakkumine keskmine. Nõudmine samuti keskmine. Hinnas paranesid sendi võrra väiksemad pullid, kuna suurte pullide, lehmade ja mullikate hinnad jäid endisele tasemele. Tendents eelolevaks nädalaks püsiv. Nii maksus nädala keskmiselt suurmtüügil veiseliha:

Suured pullid rammusad 53—55 s. ja keskmises rammususes 52—54 s. kg, eluskaalu järgi 31—33 s. kg.

Väiksemad pullid rammusad 53—55 s., keskmised 52—53 s. ja lahjad 49—50 s. kg. Eluskaalu järgi 27—30—32 s. kg.

Lehmad ja härjad nuumatud 56—60 s., rammusad 50—55 s., keskmised 43—48 s. ja lahjad 37—43 s. kg; eluskaalu järgi vastavalt sordile 20—25—31—35 s. kg.

Mullikad nuumatud 55—60 s., rammusad 52—55 s., keskmised 50—52 s. ja lahjad 40—45 s. kg. Eluskaalu järgi 22—27—31—34 s. kg.

Vasikate pakkumine kujunes m. n. rohkeks, millest tingituna ka vasikalihahind

nõrgenes mõne sendi võrra. Nii maksusid tapetud vasikad ühes nahaga: nuumatud 60—65 s. rammusad 48—55 s. keskmised 42—48 ja lahjad 38—42 s. kg., eluskaalu järgi vastavalt sordile 27—33—38—45 s. kg.

Lammaste pakkumine väike. Nädalas turustati kõigest 187 lammast. Nõudmine väikese pakkumise tõttu hea, millest tingituna ka hind paranes. Tapetud lammastest maksti: rammusad 65—70 s., keskmised 55—63 s. ja lahjad 38—42 s. kg.

Ekspordilambaliha-noteeringul noteeriti eksporditava värsket lambaliha hinnaks Tallinna tapamajades headuse järgi 105—110 s kg, eluskaaluhinnaks franko saatejaam 44—47 s. kg.

Sigade pakkumine nõudmine keskmine. Hinnad 2—3 s. paranenud. Nii maksusid: noored sead (eluskaalu kuni 60 kg) 76—82 s., peekonkaalulised 77—80 s., rasvasead 71—76 s., lihasead 70—75 s. ja vanad suured emised 63—68 s. kg, eluskaalu järgi 60—61 s. kg.

TOORNAHKADE TURG. — RAWHIDE MARKET.

Toornahkade turul püsib juba aasta algusest kindel tendents. Toornahkade hindade noteerimiskomisjoni koosolekul 8. III s. a. noteeriti Börsikomitee juures toornahkade hinnad franko vastuvõtupunkt 9. III—15. III s. a. järgmiselt:

Veisena had, värsked I sort 70 s, II sort 63 s. ja praaknahad 50 s. kg, soolatud nahad I sort 82 s., II sort 74 s. ja praaknahad 60 s. kg. Tendents kindel.

Vasikana had, kuivad I sort kerged, värskelt kuni 3,5 kg. kr. 3,50 tk, II sort värskelt raskemad kui 3,5 kg. ühe kg. hind kr. 1,10 ja III sort praaknahad kr. 1,75 tk. Tendents selgusetu.

Lambana had I sort OJ kr. 3,10 tk, II sort J kr. 2,75 tk, III sort L kr. 2,00 tk, IV sort K kr. 1,50 tk, ja V sort praaknahad kr. 0,50 tk. Tendents selgusetu.

Hobusena had I sort soolatud 17 kg: ja üle ning värsked nahad 20 kg. ja üle kr. 11.— tk, II sort soolatud alla 17 kg. ning värsked nahad alla 20 kg. kr. 8,00 tk ja III sort praaknahad kr. 5,00 tk. Tendents kindel.

Samal ajal noteeriti ka karusloomana had kade hinnaks franko vastuvõtupunkt:

Jahi-, täisväärtuslikud karusnahad: metsjänes kr. 0,40 tk, punarabane kr. 16,00 tk, tuhkur (tõhk) kr. 5,75 tk, nirk kr. 8,00 tk, naarits kr. 17,00 tk.

Hinnas näitasid paranemist punarebase-nahad 1 kr. ja tuhkrunahad 0.75 kr. tk-lt. Tendents püsiv.

Kasvanduse karuslooma- ja hõberebase-nahad jäeti noteerimata.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Seisund rahvusvahelisel kanamunaturgudel m. n. lõpul kujunes nõrgemaks kui nädal varem. Turuseisundi nõrgenemist põhjustas peamiselt suurem pakkumine. Inglise turul oli kodumaiste munade juurdevool erakordselt suur, mistõttu ka nende hinnad langesid. Välismaiste kanamunade juurdevool Inglise turule oli samuti elav, eriti võiks seda mainida ida- ja lõuna-euroopa kanamunade kohta. Suuremat hinnalangust võis panna tähele poola, rumeenia ja l-slaavia kanamunade juures, kuna taani ja hollandi kanamunade hind näitas väiksemat langust. L.-Euroopas valitsevad praegu juba kevadilmad, millises soodustavad kanamunatoodangute tõusu ja munade kokkutuleku suurenemist. Rumeenia kanamunade väljavedu m. n. ületas 35 vagunit, mis läks osalt Saksa, osalt Inglise. Samuti suurenes ka väljavedu L.-Slaaviast ja Poolast. Taani kanamunade hind langes m. n. lõpul Inglise turul 1¹/₂—3 pentsi topelšokilt. Eestis on kanamunade toodangud suurenenud, mida võib järeldada kanamunade suuremast kokkutulekust munade vastuvõtupunkti-desse. Munade kindlustatud hinnaks oli kuni k. n. alguseni 125 s. kg. Vab. Val. otsusega 9. III s. a. on väljaveetud kanamunade eest

kindlustatud hinnaks 90 s. kg. franko kogumispunkt, mis hind hakkas kehtima 13. III. M. a. samal ajal võidi noteerida eksportkanamunade hinnaks 75 s. kg., kuna kindlustatud hind oli samal ajal 65 s. kg. Suurem hinnalangus toimus märtsi lõpul, mil hind langes 43 s. kg. ja apr. isegi 40 s. kg. Suviseks kindlustatud kanamunade hinnaks on meil praegu 75 s. kg. Et vältida järsku üleminekut talviselt hinnalt suvisele, määrati praegune hind 90 s. kg. üleminekuhinnaks.

M. n. kanamunahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 10. III määrati eksportkanamunade hinnaks 90 s. kg. ja siseturu-kanamunade hinnaks 80 s. kg. franko kogumispunkt.

Kanamunade juurdevool sisemaa-linnade turgudel on muutunud suuremaks ja sellega kaasas on lödvenenud ka hinnad.

Sisemaa-linnade turgudel maksusid kanamunad m. n. lõptul s. paar:

Tallinnas	13—16	Valgas	11—13
Tartus	13—14	Rakveres	13—15
Narvas	13—16	Paides	10—15
Pärnus	13—17	Kuressaares	10—12
Viljandis	13—16		

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahind langes. Piimahindade noteeringul 13 skp. noteeriti Tallinna kohta järgmised piimahinnad: I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 12 s. l. ja müügil piimatööstustele 11 senti liiter. II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 10 s. l. ja müügil piimatööstustele 9 senti liiter. Kui eelmisel nädalal osa kauplusi maksis II valiku rööskpiima eest veel 11 senti liiter, siis nüüd enamuses kauplustes makstakse 10 senti liiter.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal senti liiter:

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinnas	17—18	—	14—15	12
Tartus	16—17	13	—	10
Narvas	15	12	—	10
Pärnus	17—19	13	—	12
Viljandis	16	—	—	11
Valgas	15	—	—	10—11
Rakveres	15	—	—	11
Kuressaares	—	—	—	10

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Hindade kõvenemine, mis ilmnnes paar nädalat tagasi Ameerika kui ka Euroopa suurimail teraviljaturgudel, andis juba m. n. algul järele ja hinnad näitasid taas lödvene-

mist. Olgugi et hindade langus ei olnud suur, oli ta siiski järjekindel ja laialdane.

Rukkihind Chicagos langes e. n. 6.87 kr.-lt kv. 6.75 kr.-le, s. o. 1,6% ja Winnipegis 6.53 kr.-lt 6.30 kr.-le, s. o. 3,5%.

Samuti nagu rukkihinnaid, näitasid langust ka nisuhinnad. Nisuhind langes Liverpoolis e. n. 8,72 kr-lt per. kv. 8,64 kr-le, s. o. 0,9%, Chicagos e. n. 9,71 kr-lt 9,61 kr-le s. o. 1,0% ja Winnipegis e. n. 8,81 kr-lt per kv. 8,65 kr-le s. o. 1,8%. Maisi hind langes e. n. 7,44 kr-lt per. kv. 7,36 kr-le, s. o. 1,1%. Teraviljahindade languseks võis anda põhjust suuremate saadetiste päralejõudmine müüjaist maist, kuid ka teraviljade saagihinnangute paranemine Austraalias, kus viimase hinnangu järgi saagilootused paranesid 143,7 milj. buš-lt 147,2 milj. buš-le, samuti paranes ka saagihinnang Indias. Maisisaagi lootuste hinnang Argentiinas para-

nes 20,4 milj. kvarterilt 27,6 milj. kvarterile.

Sisemaa-turgudel teravilja ja nende saaduste hindades ei olnud suuri muudatusi ja maksusid m. n. lõpul s. kg.

	Rukis	Nisu	Oder	Kaer	Rukki- jahu	Nisu- jahu
Tallinnas	18—20	22—25	16—20	13—15	20—22	30—32
Tartus	—	—	—	10,5—11	17—18	28—30
Narvas	18—20	26—27	18—20	13—14	—	30
Rakveres	15—16	20—21	13—15	10—11	17—18	28
Paides	15	19	15	11	19	23—28
Viljandis	15—17	18—22	13—15	10—12	18—19	25—30
Pärnus	16—17	20—22	14—16	12—14	18—21	24—28
Valgas	16	23	15	10—12	18	26—28
Kuressaar	14—15	18—20	13—14	8—9	18—19	24

KARTULITURG. — POTATO MARKET.

M. n. läks välismaale üks saadeti seemnekartuleid. Seemnekartulite tagavarad on eksportöridel juba lõppemas, ainult väiksemaid koguseid on veel anda. Söögikartulite väljaveos seisab esikohal endiselt Rootsi, kuhu m. a. vedasime rohkesti kartuleid, tänavu on ta aga väga tagasihoidlik kartulite ostmisega. M. a. jaan. ja veebr. veeti Rootsi mitu tuhat kv. kartuleid, kuid näit., k. a. jaan. oli sissevedu kõigest 6 kv. Soodsad ilmad võimaldavad oma maa kaupa toimetada raudteega kohale, mispärast väliskartulite tarvitus jääb hiljemaks kevade poole.

Rootsi andmed näitavad, et m. a. nende kartulite sissevedu veidi suurenes, tõustes 69 637 kv-le 65 380 kv vastu 1937. a. Meilt veeti Rootsi 1930. a. 46 000 kv. ja 1937. a. — 59 000 kv. Suurem osa Rootsi sisseveeta-

vaist kartuleist ostetakse Eesjst. Peale meie kartulite paari viimasel aastal on ostetud ka läti kartuleid.

Siseturul ostavad tööstuskartuleid piiritusvabrikud, kuna suuremais tärkliisvabrikuis töö seisab. Mõned piiritusvabrikud, millised ei ole suutnud valmistada kogu riigi poolt tellitud piiritusnormi ja on juba lõpetanud tegevuse. Suurem osa vabrikuid lõpetab arvatavasti märtsis töötamise.

Kartulihindades ei olnud suuremaid muudatusi.

Kartulihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 13. III s. a. noteeriti Börsikomitees järgmised hinnad:

I Söögikartul raudteejaam. kr. 3.—3.20 kv.

II Tööstuskartul piiritusvabrikuis 13—16 s. tärkliise-kg. ehk kr. 2.60—3.20.

Tendents kindel.

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. kujunes haugi- ja latikasaak Peipsil rahuldavaks, kuna koha esines väiksemal kogusel. Rannavetes algav kalastus andis mõned kogused eksporthaugi, mistõttu väljavedu arenes õige rahuldavalt. Nädala kestel veeti välja kala ja kalakaupu 45 460 kg, sellest latikat 21 070 kg, haugi 13 930 kg, koha 5500 kg, ahvenat 650 kg ja kalakonserve 4310 kg.

Latikat eksporditi Soome 11 560 kg ja Poola 9510 kg. Kaup parima valikuga sulakala. Rannikul maksti kalureile 25 s. kg.

Haugi veeti Soome 1700 kg, Rootsi 1100

kg. Poola 9950 kg, Inglisse 960 kg ja Šveitsi 220 kg.

Koha läks Rootsi 3830 kg, Poola 1370 kg ja Šveitsi 300 kg.

Koha Peipsi päritoluga, millest rannikul maksti 100 s kg, ahvenat — Soome ja Rootsi.

Kalakonservid: suitsukilu õlis (õli-sprotid) Saksa 3750 kg ja Tšehhoslovakkia 560 kg.

Siseturukalakaubandus. Suurenenud nõudmine meie värskekalale välismaal mõjus hinnatõusule rannikul ja sellega ühes ka siseturul. Parima valikuga latika-

hind tõusis 10—15 s. kg. Tallinnas nõuti suuremaid kaladest kuni 55 s. kg, Tartus kuni 50 s. kg. Väiksemate latikate hind püsis endisel tasemel. Nõudmine elav.

Koha I valikuga pakuti 130—140 s. pg, üksikul juhul koguni 150 s. kg, Tartus 110—120 s. kg. Nõudmine koha järele tagasihoidlik.

Haugi müügil rahuldaval kogusel ja mitmes valikus, väiksemad ja suured; millised ei ole ekspordikõplikud, läksid müügile 35—45 s. kg, valitud (1—3 kg) 50—60 s. kg.

Ahvenahind püsis m. n. tasemel, s. o. 25 kuni 45 s. kg. Kesknädalal tuli müügile suurem kogus elusvärsket merevete ahvenat, mille järele oli elav nõudmine ja maksti 45 kuni 50 s. kg.

Matsalu lahe särgi pakuti 30—35 s. kg, ja meretinti 35—40 s. kg.

Räime- ja kilukaubanduses valitses elav tegevus. Räämi tuli müügile senisest suuremal kogusel Narva lahest, Paldiskist ja teisist Harjumaa rannikvetest, mistõttu müügihinnas väike langus. Tallinnas nõuti 20—25 s. kg, Tartus 25—33 s. kg, Narvas 20 s. kg.

Kilu tuli rohkesti Tallinna lahetoodangust kalasadama kaudu päevas 2000—3000 kg Kolga lahest ja Paldiski rannavetest veoautodega ja lähemaist randadest koormataga. Ka-

larannas maksti nädala algul 20—23 s. kg, lõpul 17—18 s. kg. Turul püsis müügihind 20 kuni 25 s. kg, üksikul juhul 28 s. kg.

Turski endiselt rohkesti. Tallinna turul müüdi läbi nädala esimesel poolel päevas kuni 6000 kg, viimasel poolel kuni 10 000 kg. Turska tuli müügile Tallinna kalasadama kaudu ja lähemaist randadest veoautodega. Suured kogused turske läks müügile ka siseturule ja teisisse linnadesse (Narva, Tartu j. t.). Kalasadamas maksti nädala esimesel poolel 5—7 s. kg, laupäeval 3,5—4 s. kg. Turul müügihind 7—10 s. kg, lõigatult 10—12 s. kg, Tartus ja Narvas 12—15 s. kg.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad s. kg.

	Tallinnas	Tartus	Narvas
Lõhi ja mereforell, värsked	200—300	—	200—220
Angerjas, "	200—340	—	—
Siig, "	100—140	—	—
Koha, I valik, "	130—140	110—120	—
Koha, II valik, "	100—120	100	—
Haug, "	35—60	35—50	40—60
Latikas, "	30—55	30—50	20—45
Ahven, "	20—45	6—35	15—35
Luts, "	40—50	30	—
Särg, "	30—35	—	—
Meretint, "	35—40	35—38	—
Kiisk, "	—	8—15	—
Rääim, "	20—25	25—33	20
Kilu, "	20—25	—	—
Tursk, "	7—12	12—15	12—15

INFORMATSIONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,
7. märtsil 1939. a.

AKTIIVA

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i> kuld: rahas ja kangides . . . . . 40 935 153,71 välisraha 15 814 363,76	1. Põhikapital — <i>Capital</i> . . . . . 5 000 000,—
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Cots.</i> 1 355 995,75	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i> 1 278 033,89
3. Sisevekalid: — <i>Home Bills:</i> kaubavekslid . . . . . 8 278 098,74 põllumajandusl. . . . . 1 660 193,87 meisatõestusl. 28 871,23	3. Eritagavarakapitalid 4 122 865,94
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i> valitsusele . . . . . 12 528 758,28 teistele *) . . . . . —	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i> a) pangatähed liikvel . . . . . 51 058 671,— b) jooksvad arved: valitsuse . . . . . 20 930 637,19 pankade . . . . . 11 456 163,54 teised 2 865 938,68
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable Property and Equipment</i> 3 461 419,11	4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i> 21 704 378,58
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i> 34 368 749,37	
118 412 598,82	118 412 598,82

Kattevara vahetõr jooksvate kohustustega: } 65,75%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 784 010,95
Includes Ekr. 784 010,95 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

A-S. G. Scheel & Ko, Tallinn.

G. Scheel & Co., Ltd. Tallinn.

Äriseis 31. detsembril 1938. a.

Balance Sheet as of December 31-st, 1938.

AKTIVA. — ASSETS.

PASSIVA. — LIABILITIES.

Kassa ja seaduslikud kassatagavarad — <i>Cash in hand and Balances with Banks</i>	1 667 343.37	Aktiivkapital — <i>Share Capital</i>	750 000.—
Väärtpaberid — <i>Securities</i>	778 154.59	Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	750 000.—
Diskonteeritud vekslid — <i>Bills discounted</i>	5 423 712.43	Eri-tagavarakapital I — <i>Special Reserve Fund I</i>	200 000.—
Kontokorrent laenud — <i>Loans and Advances</i>	5 624 882.14	Eri-tagavarakapital II — <i>Special Reserve Fund II</i>	74 649.43
Korrespondendid — <i>Correspondents' Accounts</i>	1 255 549.25	Amortisatsioonikapital — <i>Depreciation Account</i>	437 500.—
Garantii-deebitorid — <i>Liabilities of Customers for Guarantees, as per contra</i>	4 484 019.86	Tähtajalised hoiused ja jooksvad arved — <i>Deposits</i>	9 989 272.44
Akkreditiiv-, rembour- ja teised deebitorid — <i>Commercial Credits etc., as per contra</i>	690 056.83	Kontokorrentarve Eesti Pangas — <i>Loan Account with Eesti Bank</i>	—
Kinnisvarad — <i>Real Estate</i>	600 000.—	Rediskont — <i>Bills re-discounted</i>	1 579 913.91
Muud aktiivid — <i>Other Assets</i>	984 814.62	Korrespondendid — <i>Correspondents' Accounts</i>	1 226 069.49
		Väljaantud garantiid — <i>Guarantees</i>	4 484 019.86
		Avaal-, rembour- ja teised kohustused — <i>Commercial Credits etc.</i>	690 056.83
		Muud passivid — <i>Other Liabilities</i>	1 044 947.41
		Puhaskasu — <i>Net Profit:</i>	
		Eelmiste aastate kasu — <i>Brought forward from last year</i>	111 015.94
		1938. a. kasu — <i>Net Profit for 1938</i>	221 087.78
	Kr. 21 508 532.59		332 103.72
			Kr. 21 508 532.59

1938. a. kulude ja tulude aruanne.

Profit and Loss Account for 1938.

KULUD. — DR.

TULUD. — CR.

Valitsemise- ja ärikulud — <i>General Expenses</i>	468 008.66	Ettekanne eelaastast — <i>Brought forward from last year</i>	111 015.94
Makstud protsendid ja komisjon — <i>Interest and Commission paid</i>	364 961.65	Saadud protsendid ja komisjon — <i>Interest and Commission received</i>	862 770.69
Kinnisvara kasutamise kulud — <i>Expenses on Real Estate</i>	28 682.49	Tulud kinnisvarade kasutamisest — <i>Income from Real Estate</i>	17 293.55
Mitmesugused kulud ja mahakirjutused — <i>Sundry Expenses, amounts written off and written down</i>	450 246.46	Mitmesugused tulud — <i>Miscellaneous</i>	660 417.80
Kinnisvarade amortisatsioon — <i>Depreciation on Real Estate</i>	12 500.—		
Ettekanne eelaastast — <i>Brought forward from last year</i>	111 015.94		
1938. a. puhaskasu — <i>Net Profit for 1938</i>	221 087.78		
	Kr. 1 651 502.98		Kr. 1 651 502.98

Aktionäride peakoosolekul, 7. märtsil 1939. a., otsustati ühel häälel peakoosoleku käsutuses seisev summa, — Kr. 332 103.72 — jaotada järgmiselt:
kanda eri-tagavarakapitali arvele II . . . . . Kr. 37 500.—
arvata riigi- ja teiste maksude tagavaraks " 100 000.—
mõneta aktsionäridele 8% dividendi . . . . . " 60 000.—
kanda muude arvele . . . . . " 134 603.72

On the General Meeting, held on March 7th, 1939, the shareholders decided unanimously that the amount placed at the General Meeting's disposal, viz. Kr. 332 103.72, be distributed as follows:
to be carried to Special Reserve Fund II . . . . . Kr. 37 500.—
to be carried to Tax Reserve . . . . . " 100 000.—
to be paid to the shareholders as a dividend of 8% . . . . . " 60 000.—
to be carried to New Account . . . . . " 134 603.72

Kr. 332 103.72

Kr. 332 103.72

VÄLISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

POOLA.

Poola majandus. — *Economic Conditions in Poland.*

Tööstus. Tööstuslikult areneb poola majanduselu Poola industrialiseerimise tähe all. Valitsus on seks teostanud 1) suurt investeerimisaktiooni, 2) vastavate maksukergenduste andmist uutele ettevõttele, 3) valuutakitsendusest vabastamist uutele väliskapitaliga töötavale ettevõttele.

Erihist tähelepanu on pööratud liiklusolude parandamisele ja energiaallikate kasutamise väljaehitamisele. Industrialiseerimise keskkohadeks on esijoones nn. C. O. P. (kesk-tööstusrajoon), kuhu koondub raske-tööstus, ning Gdynia.

Industrialiseerimise tõttu on kaubandus olnud passiivne, kuna veeti sisse suuremas ulatuses tööstusseadiseid ja tooraineid.

Kaevandused ja sulatusahjud Poola maapäuevarandusist loetakse riigi omiks praegukehtivate seaduste järgi soolad, potas, magneesiumi- ja boonsoolad, kivisüsi ja antratsiit, nafta. Poola rasketööstuses ja kaevandustes (peale nafta) on 45 suurt ettevõtte poolt investeeritud (aktsiakapital) 805 milj. zl., millest on välismaist kapitali 57% (Ameerika 180 milj., Prantsuse 120 milj., Saksa 87 milj., Belgia 42 milj.)

Kivisüsi. Kivisüselademetes suurus on umbes 96 miljard. tn., mis asetab Poola kolmandale kohale peale Briti — 181 miljard. ja Saksa 107 miljard., süte väärtus 6200—7400 kal. Töölisi 68 söekaevanduses oli 1937. a. lõpul ca 80 000. Kivisüsetoodangu suuruse järgi asub Poola kuuendal kohal maailmas Ameerika, Inglise, Saksa, NSVL ja Prantsuse järele. Toodang oli 1937. a. 36 milj. tn., millest tarvitati sisemaal 22 milj. tn ja eksportiti 11 milj. tn. Suuremad ostjad oli Skandinaavia riigid — 3,6 milj. tn, lääne-euroopa riigid — 1,8 milj. tn, keskeuroopa riigid — 0,8 milj. tn, lõuna-euroopa riigid — 0,8 milj. tn ja laevad — 1,2 milj. tonni.

Rauatööstus. Poolal puuduvad küllalt väärtuslikud rauamullad, nii et rauatootmiseks on Poola sunnitud õige suurel arvul vedama sisse rauamaake NSVL-st, Rootsist ja P.-Aafrikast. Nii tarvitati 1927 kuni 1929. a. rauatootmiseks 43% sisemaisi

rauamuldi ja 57% välismaisi. Viimaseil aastail on sisemaiste rauamuldade toodang tõusnud ja praegu saadakse 57% sisemaal ja 43% — välismaalt. 1935. a. oli sisemaise rauamaagi toodang 332 tuh. tn, 1937. a. tõusis aga kahekordseks — 780 tuh. tn-le. Rauamuldade hankimisel töötab ca 6500 töölisi.

Toorrauda toodeti 1935. a. 394 tuh. tn, 1937. a. — 724 tuh. tn. Tegevuses oli 14 sulatusahju. Terasetoodang ulatus 1935. a. 944 tuh. tn-le, tõusis 1937. a. 1 451 tuh. tn-le. Rauavalmistustööl oli ca 42 000 töölisi. Siseturg tarvitab rauda 79,6%, veeti välja 20,4%. Kõik rauavalmistamisettevõtted on kartellitud, samuti on müük monopoliseeritud „Poola rauasulatisvabrikute sindikaadis“ ja müük välismaale on koondatud „Poola rauamüügi eksportühingus“. Rauatööstus on ca 60% valitsuse käes.

Tsink- ja seatina. Samuti nagu rauamulda, peab Poola vedama sisse ka nimetatud muldi suuremais koguseis, peamiselt Saksast. Saksa majandusareng sunnib aga Poolat lähemal ajal mõtlema nende muldade saamisele kuskiltki teisalt, mis aga kauguse tõttu teeb need kalliks. Poolas toodeti 1937. a. tsingimaake 191 000 tn., veeti sisse 116 000 tn., tinamaake 9 000 tn., veeti sisse 2 000 tn. Valmistingsitoodang oli 1937. a. 107 000 tn, millest läks 70 000 ekspordiks.

Kaevandusis töötab 2000 ja metallivalmistamisel 4700 töölisi.

Alumiinium. Poolas alumiiniumi ei ole ja ollakse sunnitud valmismetalli vedama sisse. Alumiiniumi-tarvitus on kasvamas (lennukitööstused), 1933. a. veeti sisse 800 tn, 1937. a. enam kui 4000 tn. Alumiiniumitoodangust maailmas, mis oli 1936. a. 360 tuh. tn, tarvitab Saksa 140 tuh. tn. (Saksa toodang oli 114 tuh. tn). Poolas on praegu kavatsusel ehitada oma alumiiniumitööstus C. O. P.-is, tarvitades ja vedades sisse seks muldi Ungarist ja Jugoslaaviast.

Naftatööstus. Poola omad allikad annavad naftat praegu ainult sisemaise tarvituse katmiseks. Toorõlitoodang on aas-

tas 500 000 tn. Paremas naftaleiukohas (Borislavis) on märgata allikate tühjenemist, ning senini ei ole neid saadud asetada uute rikkamate allikatega. Veel 1909. a. andis peamiselt Borislav üksi ligi 2 milj. tn naftat. Ekspuuteerimise all oleva maa-ala suurus on umbes 4—5 tuh. ha, kus on tegevuses 3800 puurallikat (1937. a.) millede üldstügvavuse juurdekasv 1938. a. oli ca 140 000 m. Uute allikate leidmiseks tehakse suuri pingutusi. Maa-alasid, millised geoloogiliselt peaksid olema naftarikkad, on palju, ning nende ostmine, uurimine ja proovipuurimised on organiseeritud ja antud suuremate naftafirmade poolt seks ellukutsutud firma „Pioneri“ kätte, milline töötab 20 milj. zl-se põhikapitaliga. Valitsuse poolt on samuti seks otstarbeks antud senini 4 milj. zl. Naftaallikate juures töötab üle 10 000 töölise, kuma toorõli töötlemisel on ametis 3300 töölist. 500 000 tn toorõli töötlemisel on saadud järgmisi aineid: 91 000 tn bensüüni, 144 000 tn naftat (raskeõli), 102 000 tn gaasiõli (kergeõli), 46 000 tn määrdeõli 24 000 tn parafiini ja 50 000 tn teisi saadusi.

Naftatööstuse 34 suurema firma kapitalid on 251 milj. zl, sellest on 85% välismaine kapital, peamiselt Prantsuse — ca 136 milj. zl, järgmine Ameerika — 64 milj. jne.

Eksporditud on naftasaadusi ca 25%. Ekспорт on organiseeritud ühingu „Poola nafta ekspordi“ nimetuse all, milline üksikuile tootjatele määrab väljaveokontingendid.

Maagaas. Maagaasi poolest on Poola väga rikas. Nelja viimase aasta jooksul tarvitati seda 490 milj. m³, mis vastab ca 5% süte tarvitusele (senini tarvitati ainult kütteks), naftatööstus on kasustanud 50% üldkogusest, kuma valgustusele ei ole läinud rohkem kui 6%.

Sool. Soolalademed on Poolas suured, soolavaru teoreetiliselt arvestatakse 6 miljard tn-le, tehniliselt on kättesaadav ligi 3 miljardit. Aastane sisemaine tarvitus on 500 000 tn, ekspordiks läheb ainult 19 000 tn. Soolakaevandused on enamuses riigiomandus ja monopooliseeritud. Erafirmadest on täht-

sam Solvay. Kaevandusis on tööl veidi alla 3000 töölise.

Potassoola leidub Poolas rohkesti, tööstus on alles arenemisel ja asutatud alles pärast sõda. Põllumehe elatusstandardi paranemisega on loota ka suuremat potasiväetissoolade tarvitamist. 1937. a. müüdi potassoolasid 160 000 tn, sellest sissemaale 84 000 tn ja välismaale — 76 000 tn, pealeselle 112 000 tn kainiiti (tarvitatud sissemaale).

Cieszyni maa-ala liitumisega Poola külge on Poola mäetööstuse ja sulatusahjude poolest rikastunud kivisöetoodanguga (1937. a.) 7,6 milj. tn (ja 1,2 milj. tn koksi), end. Poola toodang oli 2,1 milj. tn. Pealeselle rikastus Poola ühe suurema Euroopa raua- ja terasevalmistusvabrikuga Trzyńc'is, kus töötab 4 suurt sulatusahju ja 13 Martini-ahju terase jaoks, millised valmistasid 1937. aastal 485 000 tn toorrauda, 550 000 tn terast, 395 000 tn valtsitud saadusi ja 120 000 tn valmissaadusi.

Nende ettevõtete kokkusalutamiseks Poola tööstusega tehakse suuri pingutusi, eriti nende toodangu mahutamisel. Raskusi teeb samuti tööstuste vastavate muldadega varustamine.

Viimaste aastate tööstustoodangu arenemine on olnud soodus ja võrreldes 1928. a. näitab järgmist pilti (1928. a. = 100): 1938. a. 70, 1938 — 118, sellest töövahendite tööstuses vastavalt 67 ja 138 ja tarbimistööstuses — vastavalt 71 ja 109.

Üksikute tööstuste järgi oli toodang 1938 ja 1938. a.; kivisüsi 67 ja 95, rauatööstus 54 ja 104, metallitööstus 64 ja 146, elekter 77 ja 365, mineraalid 53 ja 114, keemiatööstuses 87 ja 141, tekstiiltööstuses 73 ja 113.

Töötlev tööstus. Metallitööstus on suuremjaolt investeerimistööstus, valmistades seadiseid teistele. Metallitööstus töötab peamiselt Poola kapitaliga, 80% üldkapitalist. Väliskapitalist on tähtsam Saksa 13 milj. zl, 200 milj. zl. juures. Metallitööstuses (üle 20 töötaja) töötab 152 000 inimest. Metallitööstused tootsid 1937. a. tsinkplekki 17 000 tn, raudplekki tsingiga kaetud 24 000 tn, nõud tsingiga kaetud 7000 tn, emailitud nõud 9000 tn, raudtraat (tõmmatud) 27 000

tn. Poola külge liidetud Cieszyni rajoonis on tulnud juurde uus vabrik Oderberger Drahtwerke, milline valmistas üksi 1936. a. traati 50 000 tn, naelu 33 000 tn, kruvisid 18 000 tn jne. Eksportartiklina on tähtsamad raudtorud ja raudteerööpad.

Elektrit tarvitete tööstus on tekkinud ja arenenud pärast sõda. Praegu valmistab Poola peagu kõiki elektrimasinaid, transformaatoreid kuni 150 000 voldini, kaableid, elektrijaamade seadiseid jne. Elektrit tarvitete tehaseis töötas ca 11 500 inimest. Neisse tehaseisse on investeeritud ca 115 milj. zl (aktiivkapital 37 seltsil), sellest välismaist kapitali 55%, kuma esimesel kohal on Rootsi 22,3 milj., siis Hollandi ja Tšehhoslovakkia kapitalid.

Tekstiiltööstus. Tekstiiltööstus on tähtsamaid tööstusharusid Poolas. Tema aastane toodanguväärtus on ca 1,5 miljard. zl. Tööstus on suuremjaolt ehitatud üles importtoorainele, nõnda veeti sisse 1937. a. 142 milj. eest puuvilla ja 107 milj. zl eest villa, üldiselt on veetud sisse tekstiiltooraineid, poolvalmissaadusi ja valmis tekstiilartikleid 340 milj. zl eest, mis on väärtuselt 27% kogu Poola sisseveost. Oma tooraine saamine tekstiiltööstusele on Poolas ülitähtis.

Kotoniin — kui tekstiiltööstuse uudismaterjal — on andnud väga häid taga-

järgi. Selle materjali koosseis: lina või kanep töötletult, segatakse koos puuvillaga ja keedetakse. Lina lõigatakse umbes puuvillaku pikkusiks tükkideks ja sin toimub selle üksikumine võimalikult peenikesiks niidikesiks, millised sarnleksid puuvillakiududega. Senini tarvitatavad masinad on veel ajutist iseloomu ega ole täielikud.

Peale kotoniini on asutatud vabrik tekstiiltoorainete valmistamiseks lanitalist (kaseiinist), kuid selle toodangu raskus näib seisvat esijärjes tooraine kalliduses ja toorainete saamise raskuses.

Poola puuvillatööstuses töötab 46,6 tuhatelge 1,9 milj. süstikuga, villatööstuses — 13 700 telge 500 000 süstikuga, džuuditööstuses — 1600 telge 27 000 süstikuga, siiditööstuses — 2400 telge. Sukki valmistati umbes 16 milj. tosinat.

Tekstiiltööstuses (üle 20 inimese) töötab 146 000 töölit. Valmistatud on peent puuvillalõnga 62 000 tn, džuutlõnga 14 000 tn, džuutriiet ja -kotte 11 000 tn jne.

Tekstiiltööstuse toodete väljavedu koos kahtsudega moodustas ca 90 milj. zl. Aktiivkapital 152 suuremas ettevõttes oli 530 milj. zl, sellest välismaa kapital 27%, Prantsuse — 54 milj., Šveitsi — 25 milj., Ameerika — 19 milj., Inglise — 15 milj. ja Hollandi — 10 milj. zl.

LÄTI.

Toornahkade ostuhinnad Lätis.

Purchasing Prices of Raw Hides in Latvia.

Toornahkade ost toimub eranditult riikliku karusnaha- ja villatsentraali kaudu. Põlvitööstusministeerium teatas hiljuti uued toornahkade ostuhinnad. Uued hinnad kehtivad 27. II — 31. VIII 39. Värsket veisenahkade hind on 1 lat., soolatud veisenahkade hind 1,15 ja kuivatatute 2 lat. kg. Nuumatud vasikanahkade hind kg kohta on värskest 1,60 lat., soolatult 90 lat., karjavasikate nahkade hind on 3—8,50 lat. tk., sõltuvalt väärtusest.

Karusnahatööstuseks määratud lambanahkade hind on 5 lat., samasuguste tallenahkade hind 4 lat. tk. Villata lamba- ja tallenahkade hind kõigub 1,50—4,50 lat. Esimese järgu hobusenaha hind on 15 lat. tk., vähemväärtuslike nahkade eest makstakse 10—12 lat. Karusnahatööstuseks määratud varsanahkade eest makstakse kuni 25 lat. tk., kitsenahkade eest 4 lat., kodujänesenahkade eest 0,80 lat. ja ühe seanaha eest kuni 5 lat.

Läti kaubanduslääbirääkimised NSVL-ga.

Latvian Trade Negotiations with U.S.S.R.

Praegu toimuvad Riias lääbirääkimised Läti ja NSVL-u esindajate vahel vastastikuse kaubavahetuse suhtes. 1938. a. oli sissevedu NSVL-st 8,4 milj. lat., väljavedu — 7,6 milj.

lat. Seega oli väliskaubandus NSVL-ga Läti passiiivne 0,8 milj. lat. 2,1 milj. lat. vastu 1937. a.

Läti lubjakiviekport Rootsi. — *Export of Latvian Lime-Stone to Sweden.*

Läti a/s. Kalkis (lubi) sõlmis Rootsi raua-sulatistööstusega lepingu, mille kohaselt lähemal ajal saadetakse 450 tn läti lubjakivi

Rootsi. Edaspidi loodetakse saada lisatellimusi Rootsist. On käimas läbirääkimised lubjakivimüügiks ka Taani.

Läti osavõtt Leipzigi kevadmessist. — *Latvia Participating in Leipzig Spring Fair.*

Läti esineb k. a. esmakordselt iseseisva väljapanekuga Leipzigi kevadmessil. Esinevad riiklikud ja poolriiklikud ettevõtted: rahandusministeeriumi piiritusmonopolivalitsus, karusnaha- ja villatsentraal, Läti piimanduskeskliit, seemnete eksportsentraal ja Latvijas puueksport. Eraettevõtteist võiks

nimetada Jesseni portselanitööstust ja C. Ch. Schmidt'i tsemendivabrikut. Lätist kli-lastavad näitust 500—600 isikut. Briva Seme andis läti ja saksa majandustegelaste kaasabil messi puhul erinumbri välja Läti-Saksa vastastikuse kaubavahetuse kohta.

Läti kütte- ja mootorõlide sissevedu. — *Latvian Imports of Fuel and Motor Oils.*

1938. a. imporditi Lätti 10 000 tn. naftat, 29 000 tn. petrooleumi, 17 000 tn. bensiini ja 8 000 tn. mitmesuguseid õlisid, kokku seega 64 000 tn. Aastatarvidus elaniku kohta oli seega vaid 32 kg. Samal ajal oli aasta-

tarvitus elaniku kohta Hollandis 140 kg., Prantsuses 170 kg., Suur-Britis 250 kg ja P.-Am. Ühendriikides isegi 1185 kg. Sellest nähtub, et Lätis motoriseerimisel on veel suuri võimalusi.

Läti ja Belgia-Luksemburgi lisakaubanduslepe kinnitamine.

Ratification of Supplementary Trade Agreement Between Belgium and Luxembourg.

Läti valitsus kinnitas 31. I 39 Brüsselis allakirjutatud lisakokkuleppe Läti ja Belgia-Luksemburgi vahel veebruaris 1936 sõlmitud konventsioonile vastastikuse kaubavahetuse edendamiseks. Lisakokkulepe sisaldab rea

tehnilisi määrusi vastastikuse kaubavahetuse korraldamiseks. 1936. a. konventsioonis ettenähtud kaubavahetuse suhe 100:70 säilitati uues lisakokkuleppes.

Läti või väljaveo järjekindel tõus. — *Steady Increase of Latvian Butter Exports.*

Või väljavedu Lättist oli 1936. a. 17 291 tn., 1937. a. — 19 211 tn. ja 1938. a. — 23 457 tn., kasvades seega 4 246 tn. ehk 22,1%. 1938. a. suunati võiekspordist Saksa 6 009 tn. 15,3 milj. lati väärtuses ja

Suur-Britti — 17 137 tn. 38,1 milj. lati eest. Väiksemad kogused läksid Šveitsi ja Tšehhoslovakkiasse. 1938. a. väljaveetud või koguväärtus oli 54 153 milj. lat., keskmine hind 2,31 lat. kg.

Läti sisseveolad 1939. a. teisel veerandil.

Latvian Import Permits in Second Quarter of 1939.

Läti rahandusministeeriumi väliskaubandusdepartemang teatab, et palved sisseveolubade saamiseks maist kuni aug. 1939. a. tuleksid esitada departemangule 6.—11. III 39. Palved tulevad esitada erilisel formulaaridel.

Formulaarid on saadaval väliskaubandusdepartemangus. Need määrused kehtivad eraimportijate kui ka riigi- ning omavalitsus-ettevõtete suhtes.

KREEKA Sisseveo korraldamine Rootsi. — *Regulation of Imports from Sweden.*

Rootsi kaupade sisseveo ülemmääraks Kreeka 1939. a. veebr. kuni apr. määrati 23 501 500 drahmi. Sisseveolube antakse esmajoones ehituspuude (7 milj. dr.), toor-

nahkade jaoks (484 000 dr.), tselluloosile (5,7 milj. dr.), ajalehepaberile (3,75 milj. dr.), keemilistele tooteile, värvimis- ja parkimis-aineile (680 000 dr.).